

Název vzdělávacího materiálu: Účastníci právních vztahů a právní řád

Autor: Mgr. Martin Kovačka

Předmět: Člověk ve společnosti (Občanská výchova)

Ročník: 8.

Tematický celek: Člověk a právo.

Stručný popis aktivity: Zápis a studijní materiál na téma Člověk a právo – základní informace o právním řádu a právních vztazích.

Časová náročnost: 45 min

Metodické poznámky:

Materiál sloužící k osvojení a zapamatování učiva.

Materiál lze využít jako zápis po výkladu nebo materiál rozdat žákům před výkladem, během výkladu si žáci v textu podtrhávají a dopisují vlastní poznámky.

Ověření: 13. 10. 2011

Účastníci právních vztahů

Právní vztah může vzniknout mezi dvěma druhy osob:

1. **Fyzická osoba** – člověk jako jednotlivec
2. **Právní osoba** – uměle vytvořena podle pravidel daných zákonem např. banka, firma, škola, církev...

Fyzická osoba

Právní subjektivita = osoba je součástí právního systému

- vzniká narozením, zaniká smrtí (nelze-li smrt prokázat, rozhoduje o ní soud)

Způsobilost k právním úkonům = vlastním rozhodnutím na sebe mohou brát nová práva a povinnosti

- částečná od **15 let**
- úplná od **18 let**
- někdy může být způsobilost omezena soudem, ale jen výjimečně

Právní řád

Právním řádem (právními předpisy) stát **vymezuje práva a povinnosti** (fyzickým i právníkům osobám).

Právní vědomí – člověk se orientuje v základech právního systému

Všechny zákony ČR jsou uveřejňovány ve *Sbírce zákonů České republiky* – ta se dělí na **částky** (sešity), podle oblasti na kterou se dané zákony zaměřují (ústavní právo, trestní právo, občanské právo atd.)

- každý právní předpis je rozdělen do odstavců, které jsou označeny **číslem a § (paragrafem), rokem vydání (či novelizace)**